

**TOÀ ÁN NHÂN DÂN
HUYỆN MÙ CANG CHẢI
TỈNH YÊN BÁI**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 17/2025/HNGĐ-ST

Ngày: 23 - 5 - 2025

V/v: *Không công nhận là vợ chồng,
tranh chấp nuôi con chung.*

NHÂN DANH

NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN MÙ CANG CHẢI, TỈNH YÊN BÁI

-Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên toà: Ông Tòng Văn Quân.

Các Hội thẩm nhân dân: Ông Lương Văn Sanh

Ông Nguyễn Đức Hải

- Thư ký phiên toà: Ông Lý A Đà - Thẩm tra viên Toà án nhân dân huyện Mù Cang Chải, tỉnh Yên Bái.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Mù Cang Chải, tỉnh Yên Bái tham gia phiên toà: Ông Ngọc Đức Thạo- Kiểm sát viên.

Ngày 23 tháng 5 năm 2025, tại Trụ sở Toà án nhân dân huyện Mù Cang Chải, tỉnh Yên Bái xét xử sơ thẩm công khai vụ án dân sự thụ lý số: 23/2025/TLST- HNGĐ ngày 01 tháng 4 năm 2025 về việc: Không công nhận là vợ chồng và tranh chấp về việc nuôi con chung, theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số: 22/2025/QĐXXST - HNGĐ ngày 05 tháng 5 năm 2025 giữa các đương sự:

- Nguyên đơn: Chị Hằng Thị X, sinh năm 1984; Địa chỉ: Bản N, xã P, huyện M, tỉnh Yên Bái. Vắng mặt (Có đơn xin xét xử vắng mặt).

- Bị đơn: Anh Hờ A C, sinh năm 1988; Địa chỉ: Bản D, xã C, huyện M, tỉnh Yên Bái. Vắng mặt (Có đơn xin xét xử vắng mặt).

NỘI DUNG VỤ ÁN

- Theo đơn khởi kiện ngày 01/4/2025 và biên bản lấy lời khai chị Hằng Thị X trình bày:

**** Về quan hệ hôn nhân:*** Chị X và anh H A C chung sống với nhau như vợ chồng từ năm 2008, đến nay chưa có đăng ký kết hôn, chỉ tổ chức cưới hỏi theo phong tục tập quán tại địa phương. C1 sống hạnh phúc đến năm 2016 thì phát sinh mâu thuẫn, nguyên nhân mâu thuẫn là do chị X bỏ nhà đi làm ăn xa quê, do lâu không về nhà nên vợ chồng không còn tình cảm, tính tình không hợp, thường xuyên cãi nhau. Khi xảy ra mâu thuẫn

đã được hai bên gia đình hòa giải nhưng tình cảm vợ chồng không được cải thiện, mâu thuẫn gia đình trầm trọng và đã ly thân nhiều năm. Chị X xác định tình cảm vợ chồng không còn, mục đích hôn nhân không đạt được, nên yêu cầu Tòa án tuyên bố không công nhận là vợ chồng và giải quyết việc nuôi con chung.

** Về con chung:* Vợ chồng có 02 con chung họ tên, ngày tháng năm sinh của các cháu như sau:

1. Hồ Thị P, sinh ngày 23/08/2008.

2. Hồ A V, sinh ngày 03/8/2010

Hiện nay con đang sinh sống cùng anh C tại bản Dề Thàng, xã C, huyện M, tỉnh Yên Bái. Đề nghị Tòa án giải quyết giao các con cho anh C trực tiếp nuôi dưỡng; chị X không phải cấp dưỡng nuôi con chung.

** Về tài sản chung:* Không yêu cầu Tòa án giải quyết.

- *Tại biên bản lấy lời khai ngày 01/04/2025, bị đơn Hồ A C trình bày:*

** Về quan hệ hôn nhân:* Anh C chung sống như vợ chồng với chị Hằng Thị X từ năm 2008, không đăng ký kết hôn; chung sống hạnh phúc đến năm 2016 thì phát sinh mâu thuẫn, nguyên nhân mâu thuẫn chủ yếu là do anh C tai nạn giao thông, không tinh táo nên chị X bỏ đi làm ăn xa không quan tâm đến anh C và gia đình, thường xuyên xảy ra cãi chửi nhau. Khi xảy ra mâu thuẫn đã được hai bên gia đình hòa giải nhưng tình cảm vợ chồng không được cải thiện. Nay chị X làm đơn yêu cầu Tòa án giải quyết không công nhận là vợ chồng, Anh Hồ A xác định tình cảm không còn, mục đích hôn nhân không đạt được nên nhất trí ly hôn với chị X.

** Về con chung:* Vợ chồng có 02 con chung họ tên, ngày tháng năm sinh của các cháu như sau:

1. Hồ Thị P, sinh ngày 23/08/2008.

2. Hồ A V, sinh ngày 03/8/2010.

Hiện nay con đang sinh sống cùng anh C tại bản Dề Thàng, xã C, huyện M, tỉnh Yên Bái. Nếu ly hôn anh C yêu cầu được trực tiếp nuôi dưỡng các con chung, không yêu cầu chị X cấp dưỡng nuôi con chung.

** Về tài sản và nợ chung:* Không yêu cầu Tòa án giải quyết.

Tại biên bản xác minh ngày 01/04/2025, Ủy ban nhân dân xã C cho biết:

Chị Hằng Thị X và anh H A C chung sống với nhau như vợ chồng từ năm 2008 không đăng ký kết hôn; về mâu thuẫn gia đình giữa chị X và anh C đã được hai bên gia đình hoà giải, nhưng không thành. Qua xác minh tại Ủy ban nhân dân xã thì anh C có đăng ký hộ khẩu thường trú tại bản D, xã C, huyện M, tỉnh Yên Bái; chị X cắt khẩu về bản N, xã P, huyện M, tỉnh Yên Bái.

Về điều kiện kinh tế gia đình: Chị X và anh C đủ điều kiện để nuôi dưỡng con chung.

Tại đơn trình bày nguyện vọng của con ngày 01/04/2025 cháu Hồ Thị P và cháu H A V trình bày:

Nếu bố mẹ ly hôn thì các cháu có nguyện vọng được ở cùng với bố (Hồ A).

Tại biên bản hoà giải ngày 01/04/2025 các đương sự thoả thuận được với nhau về việc nuôi con như sau: Anh H A Chủ trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục các con chung. Chị Hằng Thị X không phải cấp dưỡng nuôi con.

* Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Mù Cang Chải phát biểu ý kiến nhận định quá trình giải quyết vụ án của Thẩm phán đã thụ lý và giải quyết vụ án đúng thẩm quyền theo quy định của pháp luật, Hội đồng xét xử đảm bảo tuân thủ đúng quy định của pháp luật tố tụng; các đương sự chấp hành đúng pháp luật. Các đương sự đều có đơn xin xét xử vắng mặt. Đề nghị Hội đồng xét xử, xét xử vắng mặt các đương sự theo Điều 238 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về quan hệ hôn nhân: Tuyên bố không công nhận chị Hằng Thị X và anh H A C là vợ chồng.

Về con chung:

Công nhận sự thoả thuận của các đương sự: Anh Hồ A C trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục các cháu Hồ Thị P và Hồ A. Chị Hằng Thị X không phải cấp dưỡng nuôi con chung.

Về tài sản và nợ chung: Do các đương sự không yêu cầu Tòa án giải quyết nên không đề nghị Hội đồng xét xử xem xét.

Về án phí: Đề nghị Hội đồng xét xử xem xét miễn toàn bộ án phí dân sự sơ thẩm cho nguyên đơn.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1]. Về tố tụng:

Về hành vi, quyết định tố tụng của Tòa án nhân dân huyện Mù Cang Chải, tỉnh Yên Bái, Thẩm phán, Thư ký trong quá trình giải quyết vụ án đã thực hiện đúng về thẩm quyền, trình tự, thủ tục quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Quá trình giải quyết vụ án các đương sự không có người nào có ý kiến hoặc khiếu nại về hành vi, quyết định của Cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng. Do đó, các hành vi, quyết định tố tụng của Cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng đã thực hiện đều hợp pháp.

Nguyên đơn Hằng Thị X khởi kiện yêu cầu giải quyết ly hôn với bị đơn Hồ A C cùng địa chỉ xã C, huyện M, tỉnh Yên Bái nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Mù Cang Chải theo quy định tại các Điều 28, Điều 35 và Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Tại phiên tòa, các đương sự đều có đơn xin xét xử vắng mặt. Vì vậy Hội đồng xét xử, xét xử vắng mặt các đương sự theo quy định tại Điều 238 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2]. Về quan hệ hôn nhân:

Hội đồng xét xử xét thấy chị Hằng Thị X và anh H A C có đủ điều kiện kết hôn, nhưng không đăng ký kết hôn nên đã vi phạm Điều 9 của Luật Hôn nhân và gia đình, vì vậy quan hệ hôn nhân của chị X và anh C là không hợp pháp. Hội đồng xét xử căn cứ khoản 1 Điều 14 và khoản 2 Điều 53 của Luật Hôn nhân và gia đình. Không công nhận chị Hằng Thị X và anh H A C là vợ chồng.

[3]. Về con chung:

Công nhận sự thỏa thuận của các đương sự như sau: Anh H A Chủ trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục các cháu Hồ Thị P và Hồ A. Chị Hằng Thị X không phải cấp dưỡng nuôi con chung.

[4]. Về việc cấp dưỡng nuôi con:

Anh C không đề nghị chị X cấp dưỡng nuôi con nên Hội đồng xét xử không xem xét đến việc cấp dưỡng nuôi con chung.

[5]. Về tài sản và nợ chung:

Do các đương sự đều không yêu cầu Tòa án giải quyết nên Hội đồng xét xử không xem xét.

[6]. Về quan điểm của Kiểm sát viên tại phiên tòa phù hợp với quan điểm Hội đồng xét xử đảm bảo đúng quyền và lợi ích của các bên đương sự.

[7]. Về án phí: Nguyên đơn là đồng bào dân tộc thiểu số, sống ở vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn, nên Hội đồng xét xử căn cứ vào điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án để miễn toàn bộ án phí dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật cho nguyên đơn.

[8]. Về quyền kháng cáo: Các đương sự có quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên:

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ các Điều 28, Điều 35, Điều 39, Điều 147, Điều 238, Điều 271 và Điều 273 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 14; khoản 2 Điều 53; các Điều 81, Điều 82 và Điều 83 của Luật Hôn nhân và gia đình;

Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Về quan hệ hôn nhân: Tuyên bố không công nhận chị Hằng Thị X và anh H A C là vợ chồng.

2. Về con chung: Giao cho anh H A Chủ trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục các cháu Hờ Thị P, sinh ngày 23/08/2008 và cháu Hờ A V, sinh ngày 03/8/2010. Đến khi con chung đủ 18 tuổi hoặc có sự thay đổi khác theo quy định của pháp luật

Chị Hằng Thị X không phải cấp dưỡng nuôi con chung.

Sau khi ly hôn, người không trực tiếp nuôi con có quyền, nghĩa vụ thăm nom con mà không ai được cản trở.

3. Về án phí: Miễn án phí dân sự sơ thẩm cho nguyên đơn.

4. Về quyền kháng cáo: Các đương sự được quyền kháng cáo bản án trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày nhận được bản án hoặc ngày niêm yết.

Trường hợp bản án được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự, thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, Điều 7, Điều 7A và Điều 9 Luật Thi hành án dân sự; Thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh;
- VKSND huyện;
- Các đương sự;
- UBND xã Chế Cu Nha;
- Lưu HS

T. M HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa

Đã

ký

Tòng Văn Q